

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

Säätiön Hallitus
Helsingin Sanomain Säätiö
PL 35
00089 Sanoma

Loppuraportti Helsingin Sanomain Säätiölle
(tieteellisten tulosten osalta)

Charlie bit my finger – Mitä uutismedia voi oppia YouTubesta?

Tutkimushankkeen johtaja: FT Johanna Sumiala

Johanna Sumiala
Dosentti, Viestinnän oppiaine
Sosiaalitieteiden laitos
09-191 40813
johanna.sumiala@helsinki.fi

Viestinnän tutkimuskeskus
Viestintä, Sosiaalitieteiden laitos
Valtiotieteellinen tiedekunta

Forskningsinstitutet för kommunikation
Kommunikationslära
Statsvetenskapliga fakulteten

PL 54 (Unioninkatu 37), 00014 Helsingin yliopisto
Puhelin (09) 191 23752, faksi (09) 191 24849
<http://www.helsinki.fi/crc/>

PB 54 (Unionsgatan 37) 4, FIN-00014 Helsingfors universitet
Telefon +358 9 191 23752, fax +358 9 191 24849

Tutkimushankkeen kuvaus

Tutkimusprojektin *Charlie bit my finger! Mitä uutismedia voi oppia YouTubesta?* tavoitteena on selvittää millainen sosiaalinen media YouTube on ja mitä sellaista se kykenee tarjoamaan mihin uutismedia ei kykene? Vaikka uutismedia ja YouTube eroavatkin toisistaan monin tavoin, on niillä yksi merkittävä yhteinen nimittäjä. Ne ovat molemmat medioita, joiden välityksellä ja kautta ihmiset luovat käsitystä siitä, millainen paikka maailma on ja miten ja yksilöt liittyvät tuohon maailmaan. Projektissa tutkitaan YouTubea verkko-etnografian, eli verkossa tapahtuvan kenttätutkimuksen keinoin. Verkon sosiaalista elämää jäljitetään kiinnittämällä erityistä huomiota siihen, millaisten sisältöjen ympärille YouTubessa syntyy yhteisöllistä liikehdintää? Tavoitteena on hahmottaa YouTubelle tyypillinen medialogiikka ja tapa puhutella käyttäjiänsä ja rakentaa sosiaalisia suhteita verkon käyttäjien välille. Tutkimuksen tulkintavaiheessa YouTube -tutkimuksesta nousevia havaintoja verrataan ja peilataan tutkimuksiin, jotka käsittelevät uutismediaa, sen tapaa puhutella yleisöään ja rakentaa sosiaalisia suhteita uutisten tuottajien ja vastaanottajien välille. Tutkimus avaa ja syventää ymmärrystä kommunikaatiosta sosiaalisessa mediassa. Työssä pohditaan, mitä nämä sisällöt paljastavat kaipuistamme ja tarpeistamme nykypäivänä, ja mitä ne kertovat tavoistamme liittyä toisiin ihmisiin ja rakentaa yhteenkuuluvaisuuden tunnetta, entä miten mediavälitteinen kommunikaatio voi palvella näitä tarpeita? Tutkimus tiivistyy pohdintaan sosiaalisen median ja uutismedian suhteesta: Mitä sellaista sisällön jakaminen YouTubessa voi tämän päivän ihmiselle antaa, mihin tiedon välittäminen, uutisen muodossa ei kykene.

Tutkimus toteutetaan Viestinnän tutkimuskeskus CRC:n puitteissa Helsingin yliopiston viestinnän oppiaineessa 1.1.2010 - 31.03.2011 välisenä aikana. Tutkimuksen tieteellisenä johtajana ja vastaavana tutkijana toimii tohtori Johanna Sumiala Helsingin yliopiston viestinnän oppiaineesta ja nuorempana tutkijana VTM Minttu Tikka Helsingin yliopiston viestinnän oppiaineesta.

Tutkimushankkeen eteneminen

Projektin käynnistettiin 1.4.2010. Minttu Tikka aloitti palkattuna tutkijana projektissa 1.4.2010 ja Johanna Sumiala 1.4.2010.

Projektin on edennyt tutkimussuunnitelman mukaisesti viisiportaisesti.

Ensimmäinen vaihe: Kevät 2010 käytettiin aihepiiriin perehtymiseen, esietnografian tekemiseen YouTubessa ja alan kirjallisuuden hankintaan. (Antropologisesti suuntautuvaa median ja journalismin tutkimusta on tähän mennessä harjoitettu Helsingin yliopistossa hyvin vähän, joten alan tuoreinta kirjallisuutta oli saatavana niukasti.)

Toinen vaihe: Aineiston keruu toteutettiin huhti–toukokuussa keräämällä Gaza-flotilla uutisaineisto YouTubesta. Aineistoa koostui kenttäpäiväkirjahavainnoista, videoista,

”ruutukaappauksista” ja näistä tehdyistä määrällisistä ja laadullisista analyyseista. Aineiston hankinnasta vastasi pääasiassa Minttu Tikka Johanna Sumialan ohjauksessa.

Kolmas vaihe: YouTube -aineiston auki kirjoittaminen aloitettiin toukokuussa ja sitä jatkettiin kesäloman jälkeen elokuussa. Kesän aikana työstettiin myös neljä konferenssiesitelmää.

Neljäs vaihe: Gaza-flotilla -uutisen tutkimustulosten analyysi ja tulosten kirjoittaminen. Alla listaus rahoituskaudella tuotetuista YouTubea käsittelevistä julkaistuista ja konferenssiesitelmistä.

Kansainväliset tieteelliset julkaisut: 9

Kotimaiset tieteelliset julkaisut: 3

Kotimaiset populaaritieteelliset julkaisut: 1

Konferenssiesitelmät: 10

Viides vaihe: Tutkimusprojekti tuotti yhden kv-seminaarin, *News in Crisis*, joka pidettiin 18.3.2011. Seminaarin key note puhujat olivat: [Professori Terhi Rantanen](#) (LSE) ja [Professori John Downing](#) (Southern Illinois University). Seminaarin panelisteina olivat: Päätoimittaja Kaius Niemi, Ilta-Sanomat, dosentti Kaarina Nikunen, Tampereen yliopisto, journalisti, fil. lis., Tanja Aitamurto, Stanford Center for Design Research/ Tampereen yliopisto. Konferenssin tarkempi ohjelma löytyy osoitteesta.
http://www.helsinki.fi/crisisandcommunication/network/conference_newsincrisis.html

Julkaisut:

A) Kansainväliset tieteelliset julkaisut (JULKAISTU)

Sumiala, Johanna & Tikka, Minttu (2011) Imagining Globalized Fears: School Shooting Videos and Circulation of Violence on YouTube. *Social Anthropology* 19(3), 254-267.

Sumiala, Johanna (2011) Circulating Communities Online: The Case of the Kauhajoki School Shooting. *M/C Journal* vol. 14(2). (e-journal)

(TULOSSA)

Sumiala, Johanna & Tikka, Minttu (2011) Reality on Circulation – School Shootings, Ritualised Communication, and the Dark Side of the Sacred. *ESSACHESS - Journal for Communication Studies* 4(8). (painossa)

Sumiala, Johanna (2011) “You will die next”. Killer images and circulation of the moral hierarchy in Finnish crime news’. In Kari Anden-Papadopulos & Mervi Pantti (eds.) *Amateur Images and Global News*. UK: Intellect. (painossa).

Sumiala, Johanna & Tikka, Minttu (20XX) Broadcast Yourself – Flotilla News! A

Netnography of Post-Television News on YouTube. (arvioitavana *Communication, Culture & Critique* -journaalissa).

Sumiala, Johanna & Tikka, Minttu (20XX) News Rituals of Participation: Negotiating categories and hierarchies of news making on YouTube. (arvioitavana *New Media and Society* -journaalissa)

Sumiala, Johanna (2012) Rite out of Place? Mediatized ritualization, public death and the immanent frame in the Jokela and Kauhajoki school shootings. In Stig Hjarvard & Mia Lövhelm (eds.) *Mediatization and Religion*. Gothenburg: Nordicom. (hyväksytty julkaistavaksi)

Sumiala, Johanna (20XX) The ambiguity of media witnessing in post-television YouTube: Contesting intimacy at a distance. In Günter Thomas (ed.) *Media Witnessing*. Berlin: De Gruyter International. (arvioitavana)

Sumiala, Johanna & Tikka, Minttu (2012) YouTubers as Post-Television News Producers. A Netnographic Analysis. Teoksessa Patrick Vonderau & Petr Szczepanik (toim.) *Behind the Screen: European Contributions to Production Studies*. (valmistelussa)

B) Kotimaiset tieteelliset referee -julkaisut:

Sumiala, Johanna, Tikka, Minttu (2012) Flotilla-utisia YouTubesta! Avauksia netnografiseen uutistutkimukseen. *Kulttuurintutkimus*. (hyväksytty julkaistavaksi)

Sumiala, Johanna (2012) Medialisoitu häpeä: tunnustaminen hyvän elämän teknologiana mediayhteiskunnassa. Teoksessa Sari Kivistö & Heli Tissari (toim.) *Hyve ja Pahe*. Helsinki: SKS. (arvioitavana)

Sumiala, Johanna & Tikka, Minttu (2012) Media-antropologi verkossa. Teoksessa Salla Laaksonen, Janne Matikainen & Minttu Tikka (toim.) *Verkon ja sosiaalisen median tutkimusmenetelmät*. (valmistelussa)

C) Kotimaiset populaaritieteelliset julkaisut:

Tikka, Minttu & Sumiala, Johanna (2010) YouTuben medialogiikkaa etsimässä. *IPR-info*, 5/2010, 22-23.

Key note -luennot:

ISA XVII Sosiologien maailmankonferenssi, Göteborg 11.–17.6. 2010.

Konferenssiesitelmät:

61st Annual ICA preconference, Boston,
26-30 Toukokuu 2011.

Suomalaisen kuolemantutkimuksen seura. Death and Identity -konferenssi. 12-13 Toukokuu 2011, Tieteiden talo, Helsinki.

Konferenssi ”Mediatized Worlds: Culture and Society in a Media Age”, Bremenin yliopisto, 14.-15.4.2011.

Mediatutkimuksen päivät, Turun yliopisto 4-5.2.2011

ECREA eli Eurooppalaisen viestinnätutkimuksen 3. konferenssi, Hampurin yliopisto 12.–15.10.2010 (Sumiala yhdessä Anu Kantolan kanssa)

EASA eli Eurooppalainen sosiaaliantropologien yhdistyksen 11. konferenssi, Irlanti/ Maynooth 24.–27.8.2010.

7. Kansainvälinen Media, Uskonto ja Kulttuuri -konferenssi, Toronto 13.–19.8.2010.

Viestinnän tutkijoiden ja oikeustieteilijöiden seminaari. Kansainvälisen talousoikeuden instituutti/Katti, Helsingin yliopisto, 17.5.2010.

Suomen antropologipäivät, Helsingin yliopisto, 11.-12.5.2010.

Muut aktiviteetit (valikoima luennot, haastattelut jne.)

- *Luento Satakunnan journalistit (6.11.2010)
- *Luento Hämeen ammattikorkeakoulu (2.11.2010)
- *Luento Mikkelin ammattikorkeakoulu (1.11.2010)
- *Luento Metropolia ammattikorkeakoulu (30.9.2010)
- *Haastattelu Yle Radio 1 (11.6.2010).
- *Haastattelu MTV3 Huomenta Suomi (9.6.2010).
- *Haastattelu Yle Radio 1 (10.5.2010).
- *Haastattelu Helsingin Sanomat (8.5.2010).
- *Haastattelu STT (7.5.2010).
- * Haastattelu Yle Radio 1 (12.5.2011)

Helsingissä 13.11.2011

Johanna Sumiala